

מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל היא אחת ממערכות התשתית החשובות והחיוניות ביותר למדינת ישראל. בשנת 1998 היה מספר הסטודנטים כפול ממספרם בתחילת העשור, עקב גלי העלייה ממדינות חבר העמים, הגידול בשנתונים של בוגרי כיתה י"ב ומקבלי תעודת בגרות, והגידול בביקוש להשכלה גבוהה.

תנאי הכרחי לניהול תקין של מערכת היא קביעת סדרי דיווח אשר יאפשרו קבלת תמונת מצב כספי מלאה, על מנת לאתר את הבעיות העיקריות הטעונות טיפול. במערכת ההשכלה הגבוהה קיימות מספר בעיות תקציביות כבדות משקל, בעיקר בתחום הפנסיה התקציבית וזכויות אחרות של העובדים. רוב הבעיות לא ניתנות לפתרון בטווח הקצר. חשוב לטפל בהן מבעוד מועד ובראיה לטווח ארוך; כדי להבטיח את יציבותה ואת המשך תרומתה האיכותית לעתיד מדינת ישראל. להשגת מטרות אלה צריך להכין תכניות ותקציביים רב-שנתיים מתאימים ולשפר את סדרי התכנון והבקרה במוסדות להשכלה גבוהה, בתאגידים שלהם ובוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה. כן יש לחזק את מעמדו וסמכויותיו של נציב תלונות הסטודנטים.

אליעזר גולדברג

מבקר המדינה

ונציב תלונות הציבור

ירושלים, ניסן התשנ"ט

אפריל 1999

בקובץ זה מובאים דוחות ביקורת על הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה (ות"ת) ועל שבעה מוסדות להשכלה גבוהה: האוניברסיטה העברית בירושלים, אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת בר אילן, הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל, אוניברסיטת חיפה, אוניברסיטת בן גוריון בנגב, ומכון ויצמן למדע.

כל המוסדות האמורים, פרט למועצה להשכלה גבוהה, עומדים לביקורת המדינה מכוח סעיף 9(8) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח משולב), שכן הם נתמכים על ידי הממשלה. המועצה להשכלה גבוהה עומדת לביקורת המדינה מכוח סעיף 9(6) לחוק מבקר המדינה.